

נהלים נלווים לתקנון האגודה

(גירסה אוקטובר 2020)

1. דרישות הסבה וקבלה לסטאטוס "אקטואר מוסמך" ולסטאטוס "אקטואר מתמחה", שלא על ידי ביצוע בחינות:

דרישות הסבה וקבלה לסטאטוס "אקטואר מוסמך" (Fellow) ולסטאטוס "אקטואר מתמחה" (Associate) באמצעות בחינות – הינן עפ"י המפורט בידיעון לסטודנט.

להלן דרישות הסבה וקבלה לסטאטוס "אקטואר מוסמך" ולסטאטוס "אקטואר מתמחה", שלא על ידי ביצוע בחינות:

בהמשך לאמור בסעיפים 4.ח.ו- ו- 4.ז. לתקנון אגודת האקטוארים לישראל (ע"ר) (להלן: "האגודה" ו-"התקנון"), בהתאמה) עבור קבלת סטאטוס "אקטואר מוסמך" או סטאטוס "אקטואר מתמחה", על מועמד לספק לאגודה גילוי מלא בנוגע להליכים משמעותיים שהתנהלו או שמתנהלים כנגדו ויתיר בכתב לאגודה בה הוא חבר (להלן: "אגודת המקור"), להעביר מסמכים בנדון או מסמכים אחרים לאגודה, וכן לקיים את תנאי הסף המפורטים בחלופות להלן:

1.1. אם המועמד הנו בעל חברות מלאה בסטאטוס הגבוה ביותר (Fellow) או בסטאטוס "אקטואר מתמחה" (Associate), לפי העניין, באגודה אקטוארית אשר איתה יש לאגודה הישראלית הסכם להכרה הדדית (mutual recognition agreement) - יחולו כללי הסכם ההכרה ההדדית הרלוונטי.

1.2. אם המועמד הנו בעל חברות מלאה בסטאטוס הגבוה ביותר (Fellow) או בסטאטוס "אקטואר מתמחה" (Associate), לפי העניין, באגודה אקטוארית אשר חברה מלאה באגודת האקטוארים הבינ"ל (International Actuarial Association, IAA), אשר עמה אין לאגודה הסכם להכרה הדדית, יידרש המועמד לעמוד בדרישות התנסות מעשית כמפורט להלן:

1.2.1. אם המועמד היה בסטאטוס אקטואר מוסמך (Fellow) באגודת המקור במשך תקופה של 10 שנים או יותר, תידרשנה שנתיים של שנות ניסיון בישראל, בהנחיית אקטואר מלווה, כמפורט בידיעון לסטודנט;

1.2.2. אם המועמד היה בסטאטוס אקטואר מוסמך (Fellow) במשך תקופה הקצרה מ-10 שנים, תידרשנה שלוש שנות ניסיון בישראל, בהנחיית אקטואר מלווה, כמפורט בידיעון לסטודנט;

1.2.3. לצורך קבלת מעמד אקטואר מתמחה (Associate) ידרשו שנתיים ניסיון בישראל, בהנחיית אקטואר מלווה, כמפורט בידיעון לסטודנט;

1.3. המועמד ירואיין על ידי ועד האגודה, בהתאם להוראות שלהלן :
בטרם ביצוע הריאיון יגיש המועמד לוועד האגודה את המידע שלהלן :

- קורות חיים ;
- פרוט המבחנים שעבר לקבלת הסטאטוס באגודת המקור ;
- פרוט הניסיון האקטוארי ועבודתו של המועמד במהלך שלוש השנים האחרונות ;
- פרוט לגבי ה-CPD שביצע בשלוש השנים האחרונות ;
- ממליצים בעלי מעמד מפתח ובכיר בארגון שבו עבד ואשר היו עדים לעבודתו האקטוארית במהלך שלוש השנים האחרונות.

1.4. לאחר ביצוע ראיון ובחינת החומר שנמסר, יחליט ועד האגודה באם לקבל את המועמד ובאילו תנאים.
1.4.1. בעת קבלת החלטה בדבר קבלת מועמד כחבר אקטואר מוסמך או כחבר אקטואר מתמחה, לפי העניין, יתחשב ועד האגודה בשיקולים הבאים :

- רמת המבחנים אותם עבר המועמד באגודת המקור, בהשוואה לרמת המבחנים אותם עוברים חברי האגודה בישראל.
- עומק, איכות ומגוון הניסיון של המועמד בעבודה אקטוארית בכלל, ובעבודה אקטוארית בישראל בפרט.
- איכות ה-CPD ועדכונו השוטף בהתפתחויות של מקצוע האקטואריה.

1.4.2. החלטת הוועד בקבלת מועמד כחבר בסטאטוס "אקטואר מוסמך" (Fellow) או "אקטואר מתמחה" (Associate), לפי העניין, תתקבל ברוב של לפחות שלושה חברי ועד לפחות מתוך חמשת חברי הוועד.

2. דרישות ניסיון עבודה מעשית – ניסיון תעסוקתי באקטואריה

2.1. אקטואר מתמחה

2.1.1. אקטואר מתמחה המעוניין להתקבל לאגודה במעמד אקטואר מוסמך, נדרש, בנוסף למעבר בחינות ה-SA, SP-ו-Professional Skills, להציג תיעוד מפורט של צבירת ניסיון מעשי ומקצועי של 3 שנים (מתוכן לפחות שנתיים בישראל), בהיקף של משרה מלאה, תחת הנחיית אקטואר שהינו במעמד אקטואר מוסמך באגודת האקטוארים בישראל לפחות 5 שנים (להלן: "האקטואר המנחה").

2.1.2. במהלך תקופה זו על המתמחה להיחשף, להתנסות ולרכוש מיומנויות מקצועיות בשלושה ממדים כפורט להלן :

2.1.2.1. תקשורת אפקטיבית.

2.1.2.2. פתרון בעיות וקבלת החלטות.

2.1.2.3. מקצועיות.

המיומנויות תירכשנה במהלך כל תקופת החניכה ואין הכרח להיחשף לכולן בכל אחת מהשנים.

2.1.3. בתום תקופת החניכה המתמחה נדרש להגיש דו"ח בנוסח המצ"ב **בנספחים בידיעון לסטודנט**. הדו"ח יכלול תיעוד מסודר ומפורט, של המיומנות אשר נרכשו על ידי המתמחה בהתאם למפורט בסעיף 2 לעיל וכן פרטים אשר ימולאו על ידי האקטואר המנחה.

2.1.4. במקרים בהם חלק מתקופת החניכה התקיימה בחו"ל – האקטואר המנחה בחו"ל נדרש להיות אקטואר מוסמך באגודה, החברה באגודת האקטוארים הבינלאומית, או באגודת אקטוארים אחרת שאושרה לצורך זה ע"י וועדת הכשרה.

2.2. לפי קטגוריות (בנוסף לדרישות התקנון)

2.2.1. עבור חבר "אקטואר מוסמך" – (F.I.L.A.A) Fellow נדרשות 3 שנות ניסיון מוכח בתחום האקטואריה.

2.2.2. עבור "אקטואר מתמחה" – (A.I.L.A.A) Associate נדרשות 3 שנות ניסיון מוכח בתחום האקטואריה.

2.2.3. עבור "עמית מתמחה בכיר" נדרשות 10 שנות ניסיון רציף ומוכח בתחומים מגוונים האקטואריה, כמוכן, יש להראות המשך רצף עבודה וניסיון אקטוארי גם לאחר מועד ההצטרפות.

2.2.4. עבור "עמית אקדמאי" נדרש תואר דוקטור (Ph.D) בתחום האקטואריה או תחום קרוב אליו, כמוכן, כי במחקריו תרם להעמקת הידע האקטוארי, ולפי שיקול דעתו של הוועד.

2.2.5. עבור "אנליסט אקטוארי" נדרשות 3 שנות ניסיון רציף ומוכח בתחום האקטואריה.

2.3. למעבר בין סוגי חברות קודמים ונוכחיים (בנוסף לדרישות התקנון)

2.3.1. למעבר מ"עמית מתמחה" (מעמד הניתן עד ינואר 2008 בלבד) ל"עמית מתמחה בכיר", נדרשות 10 שנות ניסיון רציף ומוכח בתחום האקטואריה הסמוכות למועד המעבר.

2.3.2. למעבר מ"עמית מתמחה" (מעמד הניתן עד ינואר 2008 בלבד) ל"אנליסט אקטוארי", נדרשות 3 שנות ניסיון מוכח בתחום האקטואריה.

2.3.3. למעבר מ"עמית לומד" ל"עמית מתמחה בכיר", נדרשות 10 שנות ניסיון רציף ומוכח בתחום האקטואריה הסמוכות למועד המעבר.

2.3.4. למעבר מ"עמית לומד" ל"אנליסט אקטוארי", נדרשות 3 שנות ניסיון מוכח בתחום האקטואריה הסמוכות למועד המעבר.

2.3.5. מעבר "מעמית לומד", "אנליסט אקטוארי" או "עמית מתמחה" למעמד "עמית מתמחה בכיר" מותנה בתנאים הבאים:

2.3.5.1. שנות ניסיון אקטוארי במגוון של לפחות 3 תחומים שונים מתוך אלו (תמחור מוצרים

/ תקנונים, חישוב וקביעת עתודות אקטואריות, סולבנסי 2, IFRS17, הקמת והרצת

מודלים אקטוארים לחישוב BE, מחקרים אקטוארים לביסוס הנחות עבודה במודלים אקטוארים, חישובי EV, חישובי ריווחיות ועוד).

2.3.5.2. המשך עבודה וניסיון אקטוארי לאחר קבלת סטטוס "עמית מתמחה בכיר", והפסקה יכולה לבטל את הסטטוס.

2.3.5.3. אישור והמלצה של ועדת ההכשרה למילוי הדרישות. ההחלטה להענקת "עמית מתמחה בכיר" או לסרוב מתן סטטוס זה, תהיה החלטה של האגודה ולא תחייב הסבר או נימוק.

3. דרישות CPD

3.1. לפי התקנון

אקטואר מוסמך (Fellow) או אקטואר מתמחה (Associate) או עמית מתמחה בכיר יתעדו באופן אישי ועצמאי, על בסיס ההצהרה שבאתר האגודה, כי במהלך השנה הקלנדארית ביצעו לכל הפחות 15 שעות העשרה אקטוארית.

אנליסט אקטוארי יתעד באופן אישי ועצמאי, על בסיס ההצהרה שבאתר האגודה, כי במהלך השנה הקלנדארית ביצע לכל הפחות 10 שעות העשרה אקטוארית.

העשרה תהיה בלפחות שניים ממגוון התחומים שלהלן (להלן: "דרישות ההכשרה"; CPD - Continuing professional development):

- קריאת חומר מקצועי אקטוארי עדכני (בתחום זה יוכרו לכל היותר עד 5 שעות);
 - בדיקת מבחני הכשרה אקטוארים (בתחום זה יוכרו לכל היותר עד 5 שעות);
 - השתתפות בוועד או באחת או יותר מועדות המקצועיות של האגודה או באחת או יותר מועדות ההתאחדות/איגוד חברות הביטוח (בתחום זה יוכרו לכל היותר עד 5 שעות);
 - הכנת או הגשת/הצגת מצגת בתחום האקטוארי (בתחום זה יוכרו לכל היותר עד 5 שעות);
 - השתתפות בסמינרים של האגודה או של גופים מקצועיים אחרים רלוונטיים (בתחום זה יוכרו לכל היותר עד 10 שעות);
 - השתתפות בקורסים ו/או סמינרים ו/או לימודים בתחום הניהול העסקי (בתחום זה יוכרו לכל היותר עד 5 שעות);
 - פרסום חומר מקצועי או מחקרים בנושאים אקטוארים (בתחום זה יוכרו לכל היותר עד 10 שעות).
- בנוסף**, וכחלק ממכסת השעות הנדרשת, קיימת דרישת Professionalism בתחום זה יוכרו לכל היותר עד 5 שעות). עמידה בדרישה זו מחייבת ביצוע מידי שנה של מינימום 2 שעות.

3.1.1. יובהר כי עמידה בדרישות ההכשרה, מקנה לחבר האגודה אפשרות לפעול כאקטואר במהלך שנה אחת בלבד, כלומר, במהלך השנה הקלנדארית העוקבת לשנה שבה בוצעה ההעשרה האקטוארית.

- 3.1.2. חבר אשר לא עמד בדרישת ההכשרה, בבואו להגיש עבודה אקטוארית כלשהיא לצד שלישי, יהיה חייב לתת גילוי לכך ולציין כי אינו מעודכן בהתפתחויות האחרונות בעולם מקצוע האקטוארי.
- 3.1.3. התייעוד הינו אישי ומתבסס על היושרה המקצועית של חברי האגודה. יחד עם זאת, האגודה שומרת לעצמה את הזכות לערוך בדיקה, בכל עת, של פירוט התייעוד שערכו חברי האגודה. והיה ועלה כי חבר לא פעל כאמור בסעיפים 0 - 3.1.2 לעיל, רשאי הוועד לנקוט בהליך משמעותי לפי סעיף 3.17.ב לתקנון.

3.2. מחויבות שעתית

- 3.2.1. עבור חבר "אקטואר מוסמך" - (F.I.L.A.A) Fellow, נדרשות 15 שעות CPD.
- 3.2.2. עבור "אקטואר מתמחה" - (A.I.L.A.A) Associate נדרשות 15 שעות CPD.
- 3.2.3. עבור "עמית מתמחה בכיר" נדרשות 15 שעות CPD.
- 3.2.4. עבור "אנליסט אקטוארי" נדרשות 10 שעות CPD.

4. תנאים לחידוש חברות של אקטואר מוסמך

- 4.1. "אקטואר מוסמך" אשר הפסיק את חברותו באגודה ומעוניין להצטרף אליה מחדש, כאמור בסעיף 4.1. לתקנון, יגיש בקשה מנומקת בכתב לוועד ובתוך שלושים ימים מהגשת בקשה זו ימסור הוועד את החלטתו בנידון, תוך שקילת הנסיבות בהן עזב החבר את האגודה, משך הזמן אשר בו לא היה חבר באגודה ופעילות החבר במשך זמן זה. יודגש, החלטת הוועד היא סופית ולא ניתנת לערעור.
- 4.2. ועד האגודה רשאי לפי שיקול דעתו הבלעדי לקבל כל החלטה בקשר לבקשה כאמור בסעיף 4.1 לעיל, לרבות קבלת הבקשה, דחיית הבקשה, או קבלת הבקשה בתנאים כגון עמידה בתקופת ניסיון נוספת ו/או תקופת הכשרה אקטוארית ו/או עבודה במוסד כלכלי בישראל, ו/או בכל תנאי אחר הנוגע להכשרתו, ליכולתו המקצועית ולכללי האתיקה. במידה והותנתה קבלתו כאמור, ייחשב כל עוד לא אושרה סופית קבלתו, לאנליסט אקטוארי. יודגש כי על הוועד לנמק בכתב את החלטתו ולהעבירה למבקש הרלוונטי.
- 4.3. לצורך חידוש החברות, באם תאושר לפי האמור לעיל, יידרש מבקש החברות לשלם דמי חבר לכל תקופת החברות שבה לא היה חבר, או לתקופה על פי שיקול דעת הוועד.

5. כללי אתיקה - הנחיות לכללים מקובלים של המקצוע וכללי התנהגות מקצועית

מטרת נהלי התנהגות והנחיות לבעלי מקצוע היא הבטחת השרות לציבור. לשם כך נמסרות הנחיות לכלל חברים האגודה וזאת על מנת שייסעו במילוי התפקיד כראוי. כללי האתיקה המפורטים להלן הינם עקרונות כלליים אשר עשויים להידרש לפרשנות בהתאם לנסיבות העניין. חבר אגודה המבקש ייעוץ בקשר להתנהגות מקצועית מתבקש לפנות לוועד האגודה.

התנהגות מקצועית כרוכה ביושר אישי וביחסים מקצועיים עם לקוחות, המעביד, יתר החברים במקצוע, והציבור. יש להיות מודע להתנהגות האישית ולהתנהגותם של יתר העמיתים למקצוע. יש להפקיד על רמת התנהגות מקצועית נאותה, לרבות ובין היתר, להפקיד על קוד התנהגות מקצועי על בסיס קבוע ועל דיונים עם עמיתים אחרים למקצוע.

עקרונות ונוהלי עבודה אקטוארים כפופים לקוד ההתנהגות המקצועית אשר אימצה האגודה. בהתאם לאמור בסעיף 8.ב. לתקנון, כללי האתיקה, וכללי הקוד המקצועי כפי שאימצה האגודה והכללים המקובלים במקצוע וכללי התנהגות מקצועית הצפויים מחברי האגודה מפורטים להלן:

5.1 עיקרי הקוד הינם:

- יושר מקצועי: חברים יפעלו בכנות, ביושר ובמקצועיות באופן שימלא את חובת המקצוע לציבור ויחזק את שם המקצוע.
- סטנדרטי הכשרה: חברים יספקו שירותים אקטואריים רק כאשר הם מוכשרים לעשות זאת על בסיס הכשרה בסיסית ומתמשכת וניסיון מקצועי, ורק כאשר הם ממלאים את דרישות ההכשרה המתאימות.
- סטנדרטים מקצועיים: חברים המספקים שירותים אקטואריים או מנחים חברים אחרים לספקם, יוודאו שהשירותים נעשים בהתאם לסטנדרטים המקצועיים המתאימים.
- תקשורת וגילוי: חברים יתקשרו בצורה יעילה, ברורה ומתאימה לנסיבות ולקהל המיועד לה ויקיימו את כל סטנדרטי הדיווח החלים. חברים יצינו מי הלקוח ומה הקשר/המעמד שלהם במשימה וכן יגלו ללקוח את מקורות התמורה הישירה והעקיפה שלהם ממתן שירותים אקטואריים.
- ניגוד עניינים: חברים לא יספקו שירותים אקטואריים אם הם יודע על ניגוד עניינים בפועל או בכוח. שליטה בתוצרת העבודה: על חברים המספקים שירותים אקטואריים לפעול באופן סביר ולוודא שלא יעשה בהם שימוש להטעיית אחרים.
- סודיות: חברים לא יגלו לגוף אחר שום מידע סודי, אלא אם קבל אישור לכך מהלקוח או שהגילוי נדרש על פי החוק.
- אדיבות ושיתוף פעולה: חברים יבצעו את עבודתם באדיבות וכבוד מקצועי וישתפו פעולה עם אחרים למען הלקוח.

6. סוגי חברות

כל עניין מסחרי ומקצועי, יהיה רשאי חבר אגודה להשתמש בסטטוסים בהתאם למפורט להלן:

6.1. אקטואר מוסמך באגודה יהיה רשאי להשתמש בסטטוסים: "חבר מוסמך באגודת האקטוארים בישראל" ו/או "אקטואר", או "Fellow" או בראשי התיבות המתאימים "F.I.L.A.A."

6.2. אקטואר מתמחה באגודה יהיה רשאי להשתמש בסטטוסים: "אקטואר מתמחה" או "Associate" או בראשי התיבות המתאימים "A.I.L.A.A."

6.3. חבר אחר יהיה רשאי להשתמש בסטטוסים: "עמית אקדמאי", "עמית לומד", "אנליסט אקטוארי" ו"עמית מתמחה בכיר", לפי העניין.

6.4. יש להימנע מהשימוש בסטטוס "חבר באגודת האקטוארים בישראל" או בכל סטטוס או תואר אחר המטשטש את ההבדל בין חברים בעלי קטגוריות שונות.

6.5. חבר אגודה יהיה רשאי להשתמש בסטטוסים של בעל תפקיד נבחר ו/או ממונה ו/או חבר בוועד של אגודת האקטוארים בישראל, כאשר הוא משמש בתפקיד כזה באגודה. ככל וחבר האגודה אינו משמש בתפקיד, ו/או בעת הצגת חומר ביוגרפי על עצמו, החבר אינו רשאי להשתמש בסטטוסים העשויים לרמוז שהחבר מדבר בשמה של האגודה ו/או שדבריו אושרו על ידה.

7. פירוט מסלול ההכשרה האקטוארית

7.1. מערך המבחנים בנוי מסדרת מבחנים ב-4 קבוצות עיקריות:

- 7.1.1. סדרת מבחני עקרונות הליבה, Core Principles (סדרת CPL).
- 7.1.2. סדרת מבחני יישומי הליבה, Core Practice (סדרת CP).
- 7.1.3. סדרת מבחני עקרונות המומחיות, Specialist Principles (סדרת SP).
- 7.1.4. סדרת מבחני המומחיות המתקדמת, Specialist Advanced (SA).

7.2. עקרונות הליבה - Core Principles:

- בקבוצה זו שלושה מודולים, חובה לעבור את כולם:
- 7.2.1. מודול הסטטיסטיקה האקטוארית (CS) - ובו 2 קורסים, בכל אחד 2 בחינות (כתובה ומעשית/און ליין).
- 7.2.2. מודול המתמטיקה האקטוארית (CM) – כני"ל.
- 7.2.3. מודול העסקים (CB) - ובו 3 קורסים - מימון עסקי, כלכלה עסקית וניהול עסקי. (2 הראשונות כתובות, השלישית – מעשית/און ליין).

7.3. הליבה המעשית - Core Practices:

- בקבוצה זו שלושה מודולים. חייבים לעבור את כולם:
- 7.3.1. מיומנות אקטוארית (CP1) – ובו 2 בחינות כתובות.
- 7.3.2. מידול עסקי (CP2) - ובו 2 בחינות און ליין. בחינות אלה עוסקות במידול נתונים, תיעוד העבודה, ניתוח השיטות ותקשורת עם מנתחי נתונים ואקטוארים.
- 7.3.3. תקשורת עסקית (CP3) - ובו בחינה אחת און ליין. בחינה זו עוסקת במה ואיך לתקשר, וכן בתקשורת עם קהל שאינו אקטוארים ובהצדקת שימוש בשיטות מסוימות.

7.4. עקרונות המומחיות - Specialist Principles:

קיימים 8 מודולים, יש לעבור 2 מהם.
המודולים דורשים מהסטודנט לגלות הבנה של מושגי מומחיות ספציפיים – בריאות וסיעוד, ביטוח חיים, פנסיות, השקעות ופיננסים, נגזרים פיננסיים, ביטוח כללי – רזרבות, ביטוח כללי- תמחור, ERM.

7.5. מומחיות מתקדמת Specialist Advanced:

קיימים 5 מודולים, יש לעבור 1 מהם.
המודולים דורשים ליישם את הידע ספציפי של עקרונות ההתנהלות האקטוארית לתחומי עיסוק ספציפיים. בכל נושא בחינה כתובה בת שלוש שעות.